

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра менеджменту

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

підготовки бакалавра
галузі знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 073 Менеджмент
освітньо-професійної програми Менеджмент

Луцьк – 2023

Силабус освітнього компонента «СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»
підготовки бакалавра, галузі знань 07 Управління та адміністрування,
спеціальності 073 Менеджмент, за освітньо-професійною програмою
Менеджмент

Розробник: Левицький В. В., доцент кафедри менеджменту, кандидат
економічних наук, доцент

Силабус погоджено

Гарант ОПП
Менеджмент

Ірина ВОЛИНЕЦЬ

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри
менеджменту**

протокол № 3 від 06.09.2023 р.

Завідувач кафедри:

Наталія ХОМЮК

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання		Нормативний
Кількість годин/кредитів 150/5	07 Управління та адміністрування 073 Менеджмент, Менеджмент Перший (бакалаврський)	Рік навчання <u>2023-2024</u> Семестр <u>8-ий</u> Лекції <u>24</u> год. Практичні (семінарські) <u>26</u> год. Самостійна робота <u>62</u> год. Консультації <u>8</u> год. Форма контролю: <u>екзамен</u>
ІНДЗ: немає		
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

Левицький Віктор Володимирович

Науковий ступінь – кандидат економічних наук

Вчене звання – доцент

Посада – доцент кафедри менеджменту

Контактна інформація викладача:

Телефон: 095-595-4898

Електронна пошта: Levytskyj.Viktor@vnu.edu.ua

Дні заняті розміщено на [http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?
n=700](http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700)

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента. Освітній компонент «Стратегічний менеджмент» належить до нормативних дисциплін, спрямований на формування фахових компетенцій у сфері управління майбутніх фахівців принципово нового сучасного мислення щодо процесів, які відбуваються в економіці України, а також наукового обґрунтування управлінських рішень на довготермінову перспективу. Особлива увага приділяється здобуттю практичних навиків розробки та реалізації стратегічного управління підприємством.

2. Пререквізити і постреквізити освітнього компонента

Пререквізити: освітній компонент «Стратегічний менеджмент» є суміжним і тісно пов’язаним із такими освітніми компонентами як «Менеджмент»; «Ризик-менеджмент», «Операційний менеджмент», бізнес-тренінг «Стратегічний аналіз».

Постреквізити: Знання, отримані в процесі вивчення освітнього компонента, можуть бути використані під час написання випускної кваліфікаційної роботи.

3. Мета і завдання освітнього компонента

Метою освітнього компонента «Стратегічний менеджмент» є формування у здобувачів вищої освіти сучасної системи знань щодо теоретичних зasad у сфері управління підприємствами (організаціями) на засадах вироблення спроможностей застосування стратегічних управлінських рішень, системного мислення та

застосування моделей й принципів для розбудови на стратегічному рівні компаній, установ будь-якої форми власності, комерційних та некомерційних організацій як цілісної стратегічної системи.

Основними завданнями освітнього компонента «Стратегічний менеджмент» є: засвоєння методології та методів стратегічного менеджменту; формування навичок моделювання ситуації; знання теоретичних аспектів стратегічного менеджменту; засвоєння методів розроблення стратегії на різних рівнях управління організаціями (підприємствами); вивчення зарубіжного досвіду стратегічного менеджменту та досягнень у виробленні та реалізації різних варіантів стратегій; засвоєння сучасних інструментів розроблення й впровадження стратегій діяльності на усіх рівнях управління підприємствами; обґрутування стратегічних управлінських рішень; виявлення проблемних ситуацій на підприємствах та вироблення можливих варіантів усунення стратегічних проблем їх розвитку.

4. Методи навчання: інтерактивні методи (інтерактивна лекція з використанням вербальних та ілюстративно-демонстраційних методів: розповідь, пояснення, дискусія, презентація, демонстрація, запитання-відповідь), практичні методи (практичні завдання, аналіз ситуацій та розв'язання ситуаційних завдань, творча робота, евристичний метод).

5. Результати навчання (компетентності)

Інтегральна компетентність (ІК) – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних, поведінкових та гуманітарних наук.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні компетентності (СК):

СК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

СК6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК9. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.

СК13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.

СК14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.

СК15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Програмні результати навчання:

ПРН6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН7. Виявляти навички організаційного проектування.

ПРН8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

ПРН9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

ПРН11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

ПРН12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

ПРН15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

6. Структура освітнього компонента

Структура освітнього компонента (денна форма навчання)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бал
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади та особливості стратегічного менеджменту						
Тема 1. Сутність стратегічного менеджменту	17	4	4	8	1	УО /5
Тема 2. Види стратегічного менеджменту	12	2	2	7	1	УО, ПЗ/5
Тема 3. Сутність стратегії та стратегічного управління	17	4	4	8	1	ПО, ПЗ, РС /5
Тема 4. Процес стратегічного управління	13	2	2	8	1	ПО, ПЗ/5
Разом за модулем 1	59	12	12	31	4	20
Змістовий модуль 2. Стратегічний менеджмент в системі організації						
Тема 5. Умови реалізації стратегії підприємства	12	2	2	7	1	БО, Т, ПЗ/5
Тема 6. Інформаційно-аналітичне забезпечення стратегічного управління організації	15	2	4	8	1	УО, ПЗ/5
Тема 7. Стратегічний потенціал підприємства	17	4	4	8	1	УО, Т ПЗ/5
Тема 8. Стратегічний контроль та оцінка реалізації стратегії підприємства	17	4	4	8	1	УО, Т, ПЗ/5
Разом за модулем 2	61	12	14	31	4	20
Види підсумкових робіт						
Модульна контрольна робота 1	Теми №1-4					30
Модульна контрольна робота 2	Теми №5-8					30
Екзамен	Усі теми освітнього компонента					60
Всього годин / Балів	120	24	26	62	8	100

Форми контролю: усне опитування (УО), бліц-опитування (БО), тести (Т), розгляд ситуаційних завдань (РС), виконання практичних завдань (ПЗ).

7. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота з освітнього компонента «Стратегічний менеджмент» передбачає: підготовку до практичних занять відповідно до плану та графіку виконання завдань; оформлення результатів практичних завдань відповідно до плану самостійної роботи; підготовку до усіх видів контролю, зокрема написання поточних контрольних робіт та оцінювання рівня та вчасності виконання завдань. Завдання самостійної роботи здобувачів вважаються виконаними, якщо вони: здані у визначені терміни; повністю виконані; не мають логічних і розрахункових помилок. Прийом і консультування щодо виконання завдань самостійної роботи здобувачів проводяться викладачем згідно встановленого графіку. Питання та завдання для самостійної роботи відповідають темам освітнього компонента визначаються та розподіляються викладачем.

IV. Політика освітнього компонента

Політика щодо відвідувань занять: відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених силабусом. Пропущені заняття відпрацьовувати у визначений час згідно затвердженого графіка.

За об'ективних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в наукових заходах тощо) навчання може відбуватись в цей період в онлайн формі або за індивідуальним планом за погодженням із викладачем.

Здобувач освіти повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь в освітньому процесі.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти: результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в ВНУ імені Лесі Українки шляхом валідації (<https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022 %D0%92%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F %D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB %D1%82%D0%B0%D1%82%D0%BC %D0%9B.%D0%A3. %D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf>).

Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам) тощо, які передбачені силабусом освітнього компонента.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність не підтвердження здобувачем результатів такого навчання.

Політика щодо академічної добросердечності: виконані завдання здобувачем освіти мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недобросердечності. Виявлення ознак академічної недобросердечності в письмовій роботі здобувача вищої освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів plagiatu чи обману.

Неухильне дотримання Кодексу академічної добросердечності Волинського національного університету імені Лесі Українки

(https://ra.vnu.edu.ua/akademichna_dobrochesnist/kodeks_akademichnoi_dobrochesnosti/).

Політика щодо дедлайнів та перескладання: у випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрati ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

V. Політика поточного та підсумкового оцінювання

Політика поточного оцінювання: оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання усіх видів робіт, які передбачені силабусом. Максимальна кількість балів за поточний контроль становить 40. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність здобувача вищої освіти під час занять; не допускаються пропуски та запізнення на заняття; заборонено використання мобільного телефону, планшету чи інших мобільних пристрій під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та plagiat; несвоєчасне виконання поставленого завдання.

Політика підсумкового оцінювання: підсумковий семестровий контроль у вигляді екзамену передбачає оцінку засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу на підставі результатів виконання ним усіх видів запланованої навчальної роботи впродовж семестру та враховує бали поточного (40 балів) та підсумкового оцінювання (у вигляді модульних контрольних робіт та/або іспиту (60 балів)).

Підсумкова семестрова оцінка з освітнього компонента виставляється з урахуванням результатів модульних контрольних робіт без складання екзамену, якщо здобувач вищої освіти успішно виконав усі завдання, передбачені силабусом освітнього компонента, і набрав при цьому не менше 75 балів. Така оцінка виставляється та заноситься до екзаменаційної відомості й індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти у день проведення екзамену за умови його обов'язкової присутності. У випадку незадовільної підсумкової семестрової оцінки за результатами поточного оцінювання та модульних контрольних робіт, або за бажанням підвищити рейтинг (згідно силабусу освітнього компонента) здобувач вищої освіти складає екзамен у письмовій чи усній формі (на вибір здобувача) згідно затвердженого розкладу. Екзаменаційний білет охоплює програму освітнього компонента та включає два теоретичних запитання (одне питання 20 балів) та задачу (20 балів). Максимальна оцінка 60 балів. При цьому на екзамен виносяться 60 балів, а бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються.

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком освітнього процесу.

Порядок організації поточного та підсумкового контролю знань здобувачів освіти регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_Polozh_pro_otzin %D0%A0%D0%B5%D0%B4 %D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%9C%D0%95%D0%94.pdf).

Перелік питань до екзамену

1. Основні поняття стратегічного менеджменту
2. Передумови виникнення стратегічного менеджменту

3. Основні етапи розвитку стратегічного менеджменту
4. Наукові підходи щодо визначення змісту стратегічного менеджменту
5. Об'єкт та суб'єкт стратегічного менеджменту
6. Характеристика навчального підходу до стратегічного менеджменту
7. Моделі стратегічного менеджменту
8. Ключові гіпотези стратегічного менеджменту
9. Проблеми стратегічного менеджменту
10. Результати та особливості стратегічного менеджменту у різних напрямах діяльності підприємства
11. Релевантна інформація та її особливості у стратегічному менеджменті.
12. Девіантний та превентивний характер системи управління
13. Наукові підходи до стратегічного управління
14. Критерії оцінки виробничої діяльності підприємства
15. Основи стратегічного управління підприємствами
16. Особливості стратегій управління персоналом
17. Стратегії управління персоналом та інновації в стратегічній діяльності
18. Принципи стратегічного управління персоналом
19. Критерії сильної корпоративної культури організації.
20. Охарактеризуйте стратегічну гнучкість підприємства.
21. Сутність та складові стратегічних інновацій
22. Місце та роль ризику в системі стратегічного менеджменту
23. Маркетинг в системі стратегічного управління
24. Стратегічний набір підприємства та вимоги до його формування.
25. Корпоративна культура в системі стратегічного управління підприємством
26. Етапи розробки антикризової стратегії
27. Проблеми гнучкості та синергізму у розвитку підприємства
28. Переваги та недоліки матричної організаційної структури управління
29. Класифікація інноваційних стратегій
30. Стратегічно орієнтовані організаційні структури.
31. Основні протиріччя між гнучкістю управління та синергізмом у стратегічному менеджменті
32. Особливості та завдання стратегічного маркетингу
33. Створення корпоративної культури для підтримки стратегії підприємства
34. Принципи стратегічної діяльності підприємства
35. Особливості розробки стратегії маркетингу
36. Сутність стратегічної інформації
37. Етапи проведення стратегічного контролю
38. Інформаційна система стратегічного управління.
39. Особливості локальних стратегічних перетворень
40. Стратегічний менеджмент в антикризовому управлінні
41. Стратегічний моніторинг та сканування
42. Інновації в стратегічній діяльності
43. Стратегічний моніторинг та сканування: спільні сторони та відмінності
44. Інновації в стратегічній діяльності
45. Девіантний характер системи управління.
46. Класифікація стратегічної інформації.

47. Завдання стратегічного моніторингу
48. Мета та завдання стратегічного контролю в управлінні діяльністю підприємства
49. Сутність та об'єкти поточного стратегічного контролю
50. Особливості заповнення «стратегічної прогалини»
51. Стратегічне планування та його особливості
52. Оцінка доцільності впровадження стратегічних змін на підприємстві
53. Особливості та визначення «стратегічної прогалини».
54. Мета та завдання стратегічного контролю в управлінні діяльністю підприємства
55. Особливості стратегічних організаційних структур.
56. Антикризова складова стратегічної діяльності
57. Основні об'єкти стратегічного маркетингу
58. Особливості та цілі створення стратегічних альянсів
59. Антикризова складова стратегічної діяльності
60. Принципи стратегічної діяльності підприємства
61. Етапи проведення стратегічного контролю
62. Критерії сильної корпоративної культури організації

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

Критерій оцінювання результатів навчання:

90-100 балів (відмінно): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента в повному обсязі, у встановлені терміни й повно виконав завдання поточного оцінювання; відповіді правильні, обґрутовані, логічні, містять аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки та прослідковується активність здобувача протягом усього курсу.

82–89 балів (дуже добре): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленаому рівні; виконав більшу частину завдань поточного оцінювання; відповіді здебільшого правильні, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані.

75-81 балів (добре): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на підвищенному рівні, може усвідомлено застосовувати знання та вміння для висвітлення суті питання; усі передбачені завдання виконані; деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо.

67-74 балів (задовільно): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні, теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному

сформовані, більшість передбачених силабусом завдань виконано.

60-66 балів (достатньо): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на прийнятному рівні, теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених силабусом завдань не виконані або виконані із значною кількістю помилок.

1-59 балів (незадовільно): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, теоретичний зміст курсу не освоєний, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених силабусом завдань не виконано або містять грубі помилки.

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Ігнатьєва І. А. Стратегічний менеджмент : підручник. Київ: Каравела, 2019. 480 с.
2. Економіка підприємства : підручник [електронне видання] / [Ліпич Л. Г., Загоруйко В.Л., Кулинич М.Б., Кушнір М.А., Левицький В.В. та інші] ; за заг. ред. Л. Г. Ліпич, Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 768 с.
3. Левицький В.В. Дослідження основних елементів формування стратегічного забезпечення економічної стійкості в системі операційного менеджменту підприємства. *Економіка та суспільство*. 2023. № 49. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-36>
4. Левицький В.В. Розробка соціально-орієнтованої стратегії розвитку в структурі операційного менеджменту підприємства. *Економічний часопис ВНУ імені Лесі Українки*. Луцьк : Вежа-Друк, 2023. № 2(34) С.73-80.
5. Сумець О. М. Стратегічний менеджмент : підручник / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кременч. льот. коледж. Харків : ХНУВС, 2021. 208 с.
6. Ткачова С.С., Пічугіна Т.С., Ткаченко О.П. Стратегічний менеджмент : навч. посібник. Харків: ХДУХТ, 2019. 240 с.
7. Шевченко Л. С. Стратегічний інноваційний менеджмент: навч. посіб. Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2019. 155 с.
8. Kumar, V., & Gupta, G. (2021). *Strategic Management During a Pandemic* (1st ed.). Taylor and Francis (Original work published 2021).
9. Duhaime, Irene M., Michael A. Hitt, and Majorie A. Lyles (eds), *Strategic Management: State of the Field and Its Future* (New York, 2021; online edn, Oxford Academic, 21 Oct. 2021).